

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

A reklám -- az üzlet lelke

A királyi hirdetőtől a reklámkirályokig

A nagyközönség általában azt hiszi a reklámról, hogy az egészen modern dolog; szükséges rossz; amelyet valamelyik ravasz újságíró talált ki, hogy kivegye a pénzt a kiszemelt adózó csébéből.

Mindjárt megdől ez a tévedés, ha elmondjuk, a német reklámtudomány egyik német kutatója nyomán, hogy a legelső hirdetés még 1660-ban jelent meg a Mercurius Publicus című londoni lapban, amely egyébként egyike a legrégebb angol lapoknak. A hirdetés feladója nem kisebb ember volt, mint maga II. Károly angol király, aki arra kérte fel a londoni polgárokat, legyenek segítségére kedvenc kutyája megtalálásával, amely minden éhkeft felrugásával — eltűnt a királyi parkból.

Persze, hosszú az út, amely ettől az első hirdetéstől a mai modern reklámmig vezet; amely ötletességével, színességével és céltudatosságával azóta tulnőtt az újság hasábjain és alig van a mindennapi életnek olyan területe, ahol nem vetette volna meg a lábát.

Mint majdnem minden üzleti vonatkozásban, e téren is — természetesen — Amerika vezet. Amerika, amelyet a reklám eldorádójának neveznek, mert nincs olyan képtelenné látszó reklámötlet, amelyet ott ne valósíthatna meg valaki. Mindenáron való feltűnőskedés, a figyelem minden eszközzel való magára irányítása: ez az amerikai reklámozó egyetlen célja. Nem fontos ahogyan, nem fontos a miért; csak a végeredmény a lényeg. Hogy azután a reklámmember félrefog az eszközök megválogatásánál, ez az európai ember számára, ha szokatlan is, már nem meglepő.

Az amerikai hirdető szemében semmi sem szent. Sem az élő, sem a születendő csecsemő, de még a halott sem. Meglehetősen ismert példát említünk azzal a sírfelirattal, mely Newyork egyik városrészének Long Island temetőjének főútján látható. A pompás, fekete márvány síremléken a következő kegyeletes hangu feliratot olvashatja a temetőlátogató:

Itt nyugszik:

ANNIE HAYKINS

Még sokkal tovább megőrizhet te volna szépségét és fiatalosságát, ha

CARTON és SONS
ARCKRÉMÉT és SZAPPANÁT használja.

Méltó párja a másik sírfelirattal, amely ugyancsak egy Newyorki temetőben örvendeztetett (?) meg a kegyeletes szívvű járókelőt.

Itt nyugszik
JOE BERNESTAM,

a Bernestam és Vhap cég főnöke. E cég Newyork legismertebb drug store-ja, amely vevőközönségét mindig a legnagyobb meglepedésre szolgálja ki.

Igy! Végül a harmadik, amely egy amerikai város krematoriumának falát ékesíti: Ha még sokáig el akarod kerülni a gyászos falakat, mindig

„RED PILL”

legyen a — salátádban!

Az amerikai hirdetés ilyen fajtájához csatlakoznak a reklám olyan eszközei, amelyekkel különböző szekták, hitfelekezetek, szabadkőműves táborok toboroznak. Nem mulasztják el közölni a tagokkal, hogy a rendes szertartáson kívül gramofon hangversenyben, mozifilm-előadásban, sőt a legfrissebb tőzsdei hírek közlésében is részük lesz. Viszont, ahogy a templom kihasználja a reklámozót, a reklám sem riad vissza attól, hogy működési területét a templomra is kiterjessze. Elvégre olyan helyen, ahol hetenként néhány száz, vagy néhány ezer ember is megfordul minden cikket érdemes hirdetni, a legújabb típusú kisautótól a leghatásosabb gyomorcsépekig.

Hogy a skrupulus nélküli hirdetés gondolata mennyire beszédvódott az angolszász hirdetés vérebe, ennek jellegzetes példája egy fiatal angol író: Bob Alsworth ötlete. Ez a derék fiatalember egy szép napon regényt írt „Mire képes a szerelem” címen. A regény megjelent, de a kutyának sem kellett. Az író, meg a kiadó buszalogatta az orrát mindaddig, amíg Alsworthnak nem jutott

eszébe, hogy valamennyi londoni lapban a következő szövegű apróhirdetést jelentesse meg:

„Magastermetű, művelt, muzikális, intelligens fiatal milliomos keresi házasság céljából olyan fiatal leány ismeretségét, aki minden tekintetben hasonlít Rob Alsworth: „Mire képes a szerelem” c. regényének hősnőjéhez”.

A regény első kiadása három nap alatt elfogyott és a szerencsés ötlet még további 7 kiadást hozott a kiadónak és az ötletes írónak. Ami nem is meglepő, mert Angliában egy-egy kiadás legalább 10-12 ezer példányt jelent.

De ezek után ne gondolja senki, hogy minden amerikai reklám blöffre épül fel és azok a szenális amerikai reklámfejedelmek, akik a hirdetést valószínű tudománnyá és művészetté fejlesztették, mind hasonló eszközökkel operáltak. A sikerhez, igen sok esetben egy ötlet, egy szellemes, rövid, csattanós mondat segítette őket, amelynek klasszikus példája az 1 dollárba kerülő Ingersoll-órak jelmondata, amely páratlan népszerűségre tett szert Amerikában:

„Ez az az óra, amely világhírűvé tette a — dollárt”

Ilyen és ehhez hasonló versorokat tucatjával találunk a angol és amerikai lapokban. — Ezek szikráznak esténként a nappali fényben ragyogó fényben ragyogó fényreklámokon, a hirdetőpantheonon, az égbolton, füstörás formájában és általában mindenütt, ahová reklám egyáltalán elhelyezhető.

De azért az amerikai nagyvállalatok sem vetik meg a köznapit és finomnak éppen nem mondható ötleteket, hogy

RUMBA-JEGY
SZELVENY

18

Aki a folyóiratilagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937—1938. december—január

az éles versenyben cikkeiknek népszerűséget és vásárlóközönséget szerezzenek. Az egyik legnagyobb amerikai vállalat reklámfőnökének, Bernaisnek nevéhez fűződik az a nevezetis reklámkampány, amely körülbelül 20 esztendeje, az akkori divatjátmult selyemszalag népszerűségét akarta visszahódítani.

Több nagyvállalatnak ugyan is hatalmas készlete volt selyemszalagban, ami azonban lassan kiment a divatból. Bernais kapta a megbízást, hogy az elveszőnek mutatókozó népszerűséget visszaszerezze. — Nem sokat gondolkodott, hanem felfogadott 200 csinos, formás fiatal lányt, akik egy napon végigvonultak a Broadwayn olyan kosztümökben, amely ki zárólag selyemszalagból állott. Ezek inkább szalaggyűjtemények, mint ruhák voltak és mert a szalagokat nem varrták össze, semmiképpen sem szolgálták a célt, hogy a lányok természetéből minél többet eltakarjanak. Óriási botrány tört ki, a nőegyletek tiltakoztak, a rendőrség közbelépett. Hosszadalmas ügy lett belőle, az újságok napokon át hasábos cikkeket írtak, de — Bernais győzött. Ismét divatos lett a szalag.

Európai szemmel nézve furcsák ezek az ötletek: de kitűnően jellemzik az amerikai ember gondolkodását: semmi sem fontos, csak a — cél.

Bőrgyár a nyílt tengeren

a bajon: egyszerűen a tengeren alapított bőrgyárat.

Megvásároltak egy hatalmas halászhajót, amelyben egy modern bőrgyárat szereltek fel, ahol a tengeri halak bőrét azonnal kidolgozhatják. Az „Equador” nevű halász bőrgyár-hajó a napokban fut ki a tengerre,

hogy megvalósítsa az új iparágat. A kifogott tengeri halak azonnal a bőrgyárba kerülnek feldolgozás céljából, míg egyéb részeit a halászok dolgozzák fel.

Szakkörökben igen nagy érdeklődéssel tekintenek az új vállalkozás elé.

A felborult lámpa felgyújtotta a szobát

Borzalmas szerencsétlenség történt Székelyhid községben. Csorba János 67 éves napszámos ember munkából hazatérve fáradtan elszenderedett a kályha mellett és a petróleumlámpát elfeledte eloltani. A lámpa körülbelül éjszaka fel-

borult, meggyújtotta az asztalt és a szoba egész buforzatát. Az öregember csak akkor ébredt fel, amikor már lángtengerben állott a szoba és nem volt menekülése. Csorba János szénné égett.

Megfagyott koldus a margitai uccán

A margitai csendőrség jelentette: Hétfőn este a margitai utcán a járőrelők csonttá fagyott holttestet találtak. Major Illés 68 esztendőös koldusember feküdt dermedten egy kapu alá behúzódva. A szerencsétlen öreg koldus, napok óta éhezett és legyengült szervezete már nem bírta a hideget is elviselni.

ÉRDEKES PER A BUDA- PESTI BIRÓSÁG ELŐTT

A megrendelt árut délután szállítom. — Házasságtörés üzleti leveleken keresztül

Budapestről jelentik: A bírósági notáriási tárgyalásokon rendszerint színes szerelmeslevelek szoktak bizonyítékként szerepelni, valamelyik házasságvétékességére. Most olyan perben hozott ítéletet a Kuria Thébusz tanácsa, amelyben rideg üzleti hangú levelek bizonyították az asszony hűtlenségét.

Egy pesti divatáru kereskedő ellen a felesége havi 300 pengő tartásdíj fizetése iránt keresetet indított. Keresetében előadta, hogy nyolcéves házasság után a férje megszakította vele az együttélést és bár jól jövedelmező üzlete van eltartásáról nem gondoskodik.

A férj érdekesen védekezett a bíróság előtt.

— A feleségem — mondta — egy nagykereskedőnél volt az irodában alkalmazva, amikor megismerkedtem vele. Ennél a nagykereskedőnél vásároltam. Többször megjelentem az irodában, ahol megtetstett nekem az irodakísaszonny, aki nemcsak csinos lány volt, hanem feltűnő jártasságot árult el az üzleti életben is. Valósággal ő vezette a nagykereskedő irodáját.

Az adminisztrációnak szinte korlátlan hatalmu intézője volt. Ő is rokonszenvvel fogadta közeledésemet, így határoztuk el, hogy egybekelünk. — Megbeszéltük azt is, hogy feleségem irodai jártasságát üzletben értékesíteni fogja, ő vezeti majd a könyvelést, levelezést és kezeli a pénztárt.

A FELESÉG TALÁLKOZIK VOLT FŐNÖKÉVEL.

A házasságtörés után valóban így is történt. Boldogan éltünk, míg egy napon bizalmasan tudomásomra nem hozták, hogy feleségem hűtlen hozzám. Nem akartam hitelt adni a bizalmas közlésnek, rágalomnak tartottam. Egy ideig nem is törődtem vele, később azonban újabb figyelmeztetést kaptam, mire magán-detektívvel figyelttettem az asszonyt. A de-

tektív-jelentés szerint feleségem gyakran találkozik volt főnökével. Később olyan dolgok jutottak tudomásomra, amelyek kétségtelenné tették, hogy feleségem és volt főnöke, a nagykereskedő közt a házassági hűséggel össze nem egyeztethető bizalmas kapcsolat áll fenn. Figyelés közben véletlenül rájöttem arra, hogy feleségem és a nagykereskedő miképpen találkozik.

RANDEVU-ÜZENET AZ ÜZLETI LEVÉLBEN

Egy napon levél érkezett a nagykereskedőtől akivel a házasságtörés előtt fennállott üzleti összeköttetést továbbra és fenntartottam. — Egyik legnagyobb szállítóm volt. A levélben az állott:

— E hó 20-án kelt b. leveleire válaszolva értesítem, hogy a megrendelt árut délután 4 órakor szállítom.

A levelezést feleségem intézte és én mindig csak az ő közléseiből értesültem a szállító cégek értesítéseiről. Miután akkor már a magán-detektív alapján gyanakodtam a nagykereskedőre, önkéntelenül én bontottam fel az egyébként hivatalos cégjegyzéssel ellátott levelet. Nem is tűnt volna fel a levél tartalma, hiszen tudtam, hogy gyakran rendelünk nála árut, de fél 4 órakor a feleségem sürgős elintéznivalókra hivatkozással eltávozott az üzletből és csak a késő esti órákban tért vissza.

Gondolatomban állandóan vele és a nagykereskedővel foglalkoztam. Hirtelen eszembe jutott, hogy a levélben jelzett áru nem érkezett meg. — Telefonáltam a nagykereskedőhöz, aki azonban nem volt otthon, viszont az irodájában semmit sem tudtak arról, hogy részemre árut kellett volna szállítani.

Másnap a magán-detektív közölte velem, hogy feleségem és a nagykereskedő randevuozott.

Most hirtelen világosság

gyulladt az agyamban. Rájöttem, hogy feleségem és volt főnöke üzleti levelezés formájában értesíti egymást a randevu időpontjáról. Ettől kezdve állandóan figyeltem azokat a leveleket, amiket a nagykereskedő intézett hozzánk és amiket mi írtunk neki.

Egy napon a következő levelet találtam a kereskedőtől:

— Korábbi érdeklődésemre felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy a régóta keresett árucikkből néhány darabot sikerült beszerezni, amit személyes megtekintés után rendelkezésére bocsátunk.

Furcsának találtam ezt a levelet, de nem szóltam a feleségemnek semmit. Feleségem másnap arra hivatkozva, hogy édesanyját akarja meglátogatni, eltávozott. Este gyönyörű gyöngysorral a nyakában tért vissza. Érdeklődésemre zavartan azt válaszolta, hogy a konyhapénzből megtakarított összegben vásárolta a gyöngysort. Minthogy nyilvánvaló volt, hogy ilyen nagyértékű gyöngysort nem vásárolhatott megtakarított pénzen, nyomozni kezdtem és kiderült, hogy az ékszer a nagykereskedőtől kapta ajándékba.

Egy napon a feleségem írt levelet a nagykereskedő cégnek. Ebben hivatalos formában értesítette, hogy a számla kivonat nem egyezik és ezért személyesen megy el délután 4 órakor revideálni az üzleti könyveket.

Ekkor már tudtam, hogy ez mit jelent és nem is voltam meglepődve, hogy feleségem ismét a nagykereskedővel volt együtt.

Ezekután megszüntettem vele a házassági együttélést. Később megtudtam, hogy feleségem a nagykereskedővel azóta is találkozik, sőt most már nyíltan együtt járnak a kávéházba, közös társaságuk van a kávéházban, a társaság összevételése előtt vagy elszéledés után, kettesben időznek,

feleségem elfogadja, hogy nagykereskedő őt elkísérje és az uttatesten áthaladtukban udvariasan beleskaroljon. Ez szintén alkalmas olyan hitkeletkezésére, hogy feleségem a nagykereskedővel meg nem engedett érintkezést tart fenn.

Az asszony tagadta a férj előadását, rémképeknek nevezte, hogy egyszerű üzleti levelezésekbe ilyesmit belemagyaráz. A magán-detektív jelentései azonban megdönthetetlen bizonyítékot szolgáltatottak az asszony bűnössége mellett. A férj a legközelebbi tárgyalásra egész sereg levelet vitt magával, amellyel bizonyítani kívánta a randevu megbeszélését.

A nem mindennapi perben végső fokon most hozott ítéletet a kuria és ítéletében az asszonyt keresetével elutasította.

Az ítélet indoklásában a Kuria kiterjeszkedett az asszonynak a különélés alatti magatartására és kimondta, hogy a Kuria nem tartja ugyan helyesnek, hogy a férjétől különváltan élő nő a társaság összejövetele előtt, de különösen annak szétoszlása után a kávéházban idegen férfival kettesben időzik, mert ezzel tápot ad olyan hitkeletkezésére, hogy az idegen férfival meg nem engedett ismeretséget tart fenn, de az ilyen magatartás önmagában már a meg nem engedett ismeretségre utaló tények ismerete nélkül a házassági kötelességet súlyos an sértő cselekménnyé még nem minősül.

Az sem minősül ilyenre, — hogy a divatárukereskedő felesége a nagykereskedőnek megengedte, hogy őt a kávéházból udvariasságból hazakísérje és hogy utközben az uttatesten való átkelésnél udvariasan beleskaroljon. Az egyéb rendelkezésre álló adatokból azonban megállapította a Kuria, hogy az asszony a házassági életközösséggel össze nem egyeztethető magatartást tanúsított, ezt a becsátolt levelek is megerősíteni látszanak, ezért a notárius iránti keresetét, mint alaptalan el kellett utasítania.

Nagy mennyiségben érkeztek egész öltöny, kabát és kesztyű

szövet maradékok.

Vásznak, damaszkok, diffinek olcsón beszerezhetők

STEINER

maradékossal O radea, Calea Victoriei 3. udvarban

Izgalmas hajsz a francia idegenlégión öt szökevénye után

Orán, január 5. A szombatról vasárnapra virradó éjszakán a francia idegenlégión öt katonája kifosztotta az Ain el Hadzsari lőporraktárt és zsákmányával elmenekült. Utközben szembetalálkoztak egy autóval, amelyben egy francia százados ült. A katonaszökevények megrohanták az autót, megbilincseltek a kapitányt és kidobták az utcára. A francia hatóságok értesítették a szökevről a sidi bel abesi csendőrséget, amely Timménél az or-

szágúton barrikádokat emelt a robogó autó feltartóztatására.

A katonaszökevények megkísérelték a barrikádok szétrombolását és teljes sebességgel rekirohantak az akadálynak. Ebben a pillanatban a csendőrség megnyitotta a sortűzet az autó ellen és megállásra kényszerítette a gépkocsit. A szökevények erre leugráltak az autóról és a közeli erdőbe menekültek. Az időközben érkezett megerősítések segítségével sikerült a szökevényeket elfogni.

Az egyik szökevényt agyonlőtték. A szökevények elmondták, hogy az volt a tervük, hogy Spanyol-Marokkóba jussanak.

La Pazból jelentik: Mint Cochabambából jelentik: a rendőrségnek sikerült egy gang szterbanda nyomára bukkannia. A gangsterek megütköztek a rendőrökkel. A tűzharc több mint egy félórát tartott. — Nyolc bandita és két rendőr holtan maradt a csataterén.

Nő volt a legvakmerőbb francia idegenlégionista

Párisból jelentik: A legutóbbi északafrikai zavargások során Marakesnél elesett a 77.492. számú idegenlégionárius. Amikor Jack Nortont el akarták temetni és új uniformist húztak a holttestére, kiderült, hogy Jack Norton, az idegenlégión legvakmerőbb és legkeményebb harcosa — nő volt.

A 77.492. számú légionárius hosszú éveken át szolgált az idegenlégiónban, anélkül, hogy leleplezték volna. A francia hatóságok most szigorú vizsgálá-

latot indítottak annak felderítésére, hogyan történhetett az, hogy senki sem jött rá „Jack Norton” titkára.

A vizsgálat megállapította, hogy a légionárius az egyik északafrikai toborzóirodában vétette fel magát és azután az Atlas-hegység legveszedelmesebb vidékén teljesített szolgálatot.

Vakmerősége még a mindenre elszánt légionáriusok között is általános feltűnést keltett. Parancsnokai mindig a legna-

gyobb elismerés hangján nyilatkoztak róla és számtalan dícséretet kapott, „Jack Norton” azonban nemcsak a harcokban tüntette ki magát, hanem a kocsmában is. Asztal alá itta valamennyi bajtársát és ha verekedésre került a sor: mindig ő maradt felül. A francia hatóságok most „cinkostársai” után kutatnak, mert nem tartják elképzelhetőnek, hogy egymaga meg tudta volna őrizni a titkát anélkül, hogy mások összejártak volna vele.

FŐZELÉK A FARKASNAK, RIZS AZ OROSZLÁNNAK

Elelmiszerhiány Japánban. 200 árucikk behozatalát betiltották

Tokióból jelentik: A világpolitika izgalmas eseményeinek váratlan következményei mutatkoznak Japánban az élel minden terén.

Az éhes farkasok kénytelenek megelégedni főzelékkel és csak ünnepnapokon kapnak legalább egy kis virslit, holott azelőtt pompás lóhus-lakomához voltak szokva. Megsínylik a háborút még az állatok királya, az oroszlán is, amelyet szintén kényszerű diétára fogtak. Az oroszlánok halat és rizst kapnak enni, mert minden más élelmiszerben nagy szükséglet mutatkozik.

A tudósok kijelentették, hogy a rizs és a hal sokkal egészségesebb táplálék az oroszlán számára, mint a nyers hus volt, viszont kérdés, hogy az oroszlánok is meg vannak-e elégedve újfajta menüjükkel?

A japán kormány egyébként minden vonatkozásban igen szigorú tilalmat léptetett életbe. Kétszázféle árucikk behozatalát súlyos büntetés terhe-

alatt tiltotta.

Minden luxuscikk bevitelét tilos és ez a tilalom nemcsak a parfümökre, divatcikkekre, külföldi italokra vonatkozik, ha-

nem olyan hétköznapi és idáig szinte nélkülözhetetlennek tartott cikkekre is, amelyekről bizony csak nagyon nehezen tud megszokni Japán lakossága.

Amerika a gyermekszobában kezdi a leszerelést

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök felesége elhatározta, hogy a gyermekszobákban végrehajítja a leszerelést. Úgy látja, hogy a gyermekek a katonai játékok révén már zseni korukban foglalkoznak a háborus kodással. Éppen ezért más irányt akar adni a gyermeklélek fejlődésének. Felszólítást intézett az amerikai anyákhoz, hogy karácsonyra ne vegyenek gyermekeiknek ruskát, kardo, ágyut és más katonai természetű játékszer, hanem inkább

olyan játékokat, amelyek békés foglalkozásokra oktatják a gyermekeket. Felhívásban elmondja, hogy hét unokájának kitömött állatokat és egyéb játékszer rak a karácsonyra alá. Az amerikai anyák körében Rooseveltné kezdeményezése nagy tetszéssel találkozott.

— Tanuljon iparművészetet, amivel mindenütt biztos megélhetést kap. Iványi Jenő műtermében. Str. Pasteur 47.

Premilitáris óra a rádióban

A katonai előkészítő inspektorátussága a Rádió igazgatóságával közösen elhatározta, hogy minden hónap második és negyedik vasárnapján ugynevezett „Ora Premilitara”-t iktat a műsorába, délután 16 órai kezdettel.

Az első ilyen premilitar óra január 9-én lesz, amikor is a rádió mikrofonja előtt Mihail Skeleti generális a katonai előkészítő tanfolyam inspektora tart nagyjelentőségű előadást a strajerek és a katonai előkészítő tanfolyamoknak a hadsereghez való kapcsolatairól. — Ezeket az „Ora premilitara”-kat azért iktatták a rádió vasárnapi műsorába, hogy ne csak a premilitárok s strajerek hanem azoknak a szüleik is hallgathassák ezeket az érdekes előadásokat. Az előadások ismertetésére még visszatérünk.

Nagy tűz Szalontán

Szalonta, jan. 5. Újév hajnalán különös izgalomban volt része Korda Ödön szalontai lakosnak. Hajnali négy óra tájban rövidzárlat következtében az ismert földbirtokos Magyar Ház melletti lakásn tűz támadt. Tekintettel arra, hogy nem találtak megfelelő kufákat a tűz lokalizálása csak nagynehezen sikerült. Az oltási munkálatokban a városi tűzoltóságon kívül résztvevett a Kemény-cég tűzoltócsapata, amely alaposan kivette részét a munkából. Az anyagi kár közel 50 ezer lei, amely biztosítás révén megtérül.

Aki még az adóhivatalból is pénzt visz el

Karcagról jelentik: Kisújszálláson karácsony estén ismétleten feltételek betörték az ottani adóhivatalba, megfúrták a Wertheim-szekrényt, ahonnan 15 ezer pengőt loptak el.

Ugyancsak megfúrták az ugyanabban az épületben lévő járásbírószánc pánccs szekrényt is és azt kifosztották, de még nem tudni, mennyit vittek onnan el. A csendőrség nagy apparátussal nyomozza a kassza-furókat.

300 kg. csempészett ópiumot foglalt le a bécsi rendőrség

Bécsből jelentik: Az osztrák rendőrség hosszas megfigyelés után tegnap egy nagy arányú ópiumcsempészésnek jött a nyomára. Külföldről korpás zsákokban több mint 300 kg. nyers ópiumot csempészték a banda tagjai Auszriába. Az ópium minősége elsőrendű. Eddig három személyt letartóztattak. Az egyik közülük külföldi állampolgár. A bécsi rendőrség véleménye szerint a nemzetközi ópium-csempészek az utolsó időben újra Bécsbe tették át központjukat.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbba teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását 1 üveg ára 60 lei.

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselői: Pap Drogueria

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám.

Naponta postai szétküldés

FLOREAL

Micescu külügyminiszter kijelentette, hogy Románia belpolitikája független a külpolitikájától

Istrate Micescu külügyminiszter a következőket mondta az újságírók előtt:

— Mint ahogy azt beiktatásom alkalmával hangoztattam, Románia külpolitikájában hű marad szövetségeseihez, de ugyanakkor lojálisan kezét nyújt mindazon államokkal, amelyekkel kapcsolatot tart fenn. Hozzátehetem, hogy

az ország külpolitikája mentes minden belpolitikai megfontolástól,

amelyekkel kapcsolataink vannak, ugyancsak választóvonalat fognak vonni bel- és külpolitika között. Kértük az országokat itteni képviselőik által, hogy ne hagyják befolyásoltatni magukat egy tévesen informált sajtó valótlan hírei által. A román kormány hű marad a békeszerződésekhez, amelyek Franciaországhoz, Lengyelországhoz, a Kis Antant-hoz és a Balkán szövetséghez fűzik, mert mindenáron a béke eszméjét kívánja szolgálni. Örömmel állapítom meg,

hogy ez az álláspontom azonos a Debos francia külügyminiszter által a szenátus előtt kifejezett állásponttal.

— Boldog volnék, ha mindazok, akikkel genfi tartózkodásom során beszélni kívánok, még volnának győződve arról, hogy

Románia nevében beszélek, tekintet nélkül az ország kormányában történő személyi változásokra.

Küldetésem természetesen sokban meg lesz könnyítve, ha a külföldi sajtó a belpolitikai intézkedések megítélése előtt megvizsgálja, vajjon ezek összecsenghetők-e Románia nemzetközi kötelezettségeivel és belső törvényhozásával, az állam alkotmányának szellemében, amely a románok jogainak a román államban való respektálásán nyugszik.

Maniu expozéjában kijelentette, hogy mélyen dinasztikus érzelmű

Bukarest, jan. 5. A nemzeti parasztpárti klubban a központi vezetőség előtt Maniu ma délelőtti hosszú expozét mondott a politikai helyzetéről. Kijelentette, hogy mélyen monarchikus érzésű és azok a szándékok, amelyeket neki tulajdonítanak, ellenségei kitalálásai. Felhívja a pártot, hogy álljon az uralkodó mellé, mert a párt dinasztikus szellemben kíván tevékenykedni.

Ezután Madgearu és Mihache szólaltak fel.

Ugyancsak ma tartotta ülését a gheorghista liberális párt. Gheorghe Brătianu kijelentette, hogy most adva van az egyetlen pillanat, midőn a két liberális párt egyesítését meg lehet valósítani. Pártja ennek megfelelően várja az események kialakulását.

Japán-angol konfliktus?

Tokió, jan. 5. A japán belügyminiszter nyilatkozott a fávoleleti helyzettel kapcsolatban. E nyilatkozatból kiténik, hogy a japán illetékes körök elkerülhetetlennek tartják a japán-angol konfliktus kitörését. A japán belügyminiszter hangsúlyozta, hogy Anglia minden eszközzel megkísérelje, hogy Japán gazdaságilag megvesse a lábát Kinában.

— Ez viszont azt a helyzetet teremti, — mondotta a japán belügyminiszter —, hogy Japán kénytelen lesz Anglia ellen fellépni. A nyugati államoknak meg kell érteniük, hogy a színes népek le akarják magukról rázni a fehér faj uralmát.

Végül a belügyminiszter azt hangsúlyozta, hogy nézete szerint, ha Anglia konfliktusba keveredik Japánnal, Amerika nem fogja támogatni Angliát.

Az újabb londoni jelentések arról számolnak be, hogy az angol hadvezetőség Singapore környékén nagyarányú hadgyakorlatokat tart. E hadgyakorlatokon 10 ezer ember vesz részt. Ilyen nagyarányú hadgyakorlatot eddig Singapore környékén nem tartottak.

Agyonlőtte lánya csábítóját az apa

Pápa, jan. 5. Marsakő községben megdöbbentő gyilkosság játszódott le. Csehi Lajos jómódú gazdálkodó egyetlen revolverlövessel megölt 22 éves Máriát, a 25 éves Bodács Imrét.

Bodács Imre már hosszabb idő óta udvarolt Csehi Máriának és az udvarlásnak következményei mutatkoztak. Csehi Lajos ekkor felelősségre vonta a fiatalembert, mire az hajlandónak mutatkozott feleségül venni az elcsábított leányt.

Hétfőn lett volna az esküvő, de a fiatalember nem mutatkozott. Csehi Lajos akkor Bodács lakására ment és könyörgött neki, hogy váltsa be ígéretét. A fiatalember azt kerekelt utasította, sőt gorombán kitesékelte a lakásból az idős embert. Csehi Lajos erre válaszul

tette önuralmát, revolvert rántott elő és egyetlen lövéssel megölt a fiatalembert. A gyilkosság után önként jelentkezett a csendőrségen, ahol kihallgatása után őrizetbe vették.

7 vadászgépet, 4 bombavetőt lőttek le

Teruelnél a nemzetiek

Salamanca, jan. 5. A nemzeti csapatok főparancsnokságának jelentése szerint a nemzeti csapatok tovább folytatják a köztársaságiak visszaszorítását.

A terueli harcok során a nemzetiek lelőttek 7 köztársasági vadász és 4 bombavető repülőgépet. A köztársaságiak vesztesége jelentékeny.

Papir és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papirkereskedésben

Piața Mihai Viteazul (volt Nagypiac-tér) 4. szám

Schuschnigg Budapestre utazik

Bécs, jan. 5. Dr. Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár és Schmiedt osztrák külügyminiszter vasárnap Magyarországra látogatnak el.

Ciano gróf tárgyalása a római angol követelével

Róma, jan. 5. Ciano gróf olasz külügyminiszter legutóbb megbeszélést folytatott a római angol nagykövettel. Ez a megbeszélés 40 percen át tartott.

Esküvőről a börtönbe

Kassáról jelentik: A Homon na melletti Várjeszenő községben halálos tragédia történt. Petrocsik János tartotta esküvőjét Kapka Vaszil amerikai gazda leányával. A menyasszony egyik kikoszorózott gallyára az esküvő előtt nagy veszekedést rojtözött s olyan fenyegetően lépett fel, hogy menekülésre késztette a vőlegényt. Petrocsik futás közben azt hitte, hogy üldözik és ezért előkapta a revolverét és elűtötte. A golyó egy leányt talált el. A szerencsétlen teremtés a kórházba szállítás közben meghalt. Petrocsikot a csendőrök lefartóztatták, de engedélyt kapott arra, hogy előbb esküvőjét megtarthassa. Az esküvő után nyomban bevitték a fogházba a fiatal férjet.

A vonat kerekai lefejeztek egy élelűnt fiatalembert

Temesvár, jan. 5. Vasárnap este az orsovai vasúti vonalon levő kettes számú őrház közelében egy fiatalember holttestére akadtak. Erről nyomban jelentést tettek a rendőrségnek Rautu Mihai rendőrkomiszárus és Bontila Ioan dr. hatósági orvos megjelentek a helyszínén és megkezdték a nyomozást. Valószínű, hogy a fiatalember öngyilkosságot követett el és az esti vonat elé vetette magát. A vonat kerekai szinte lefejezték és jobb karját összeroncsolták. A fiatalember ruhájában talált igazolvány szerint az öngyilkos Holar András huszonhat éves cipésszel azonos, aki az aradmegyei Secula községből származott. A holttestet a kórház halottaskamrájába szállították boncolás végett.

IDŐJÁRÁS

Kelet felé a hideg fokozódik. A nyugati részeken havazás valószínű.

A kiválasztott Vakmerő postarablás Jugoszláviában

— Regény — 30

Mindnyájan megrémülve veszik tudomásul a borzalmas eseményt...

— A nyomozás legkörmönfontabb fogásaival sem tudja a rendőrség kideríteni, hogy a házban tartózkodók közül — beleértve magát, Hale-Storfordot, azután Bannert és Trenchardot is — ki ölte meg Mrs. Hale-Storfordot? Mrs. Hale-Storford nem lehetett öngyilkos, mert fegyvert nem találunk a halott mellett. Eredmény: ismeretlen egyén, vagy egyének ölték meg a boldogtalan asszonyt. Tehát a csavargó.

— Figyelj csak. Van négy darab le nem tartóztatható, valószínű bűnösünk: az Anstruther-fiu, a házzvezető, Mrs. Graye, a halott testvére, Miriam Rossiter és a barátnő, Susan Kerr. Azután van három le nem tartóztatható valószínű bűnösünk: Hale-Storford, Banner és Trenchard...

— Miért valószínű? Inkább lehetetlen. Lehetetlen, hogy ők hárman, vagy közülük...

Anthony szomorúan nézett Luciára.

— Ó, drágám... nincs igazad.

— De hiszen magad mondtad, hogy az a három férfi együtt maradt és a szobából egyik sem ment ki! Ezért tehát...

— Kedvesem, elvesztetted a detektiv-érzedet. Nem mondhatjuk rájuk, hogy nem lehetnek bűnösök. Nincs tanu arra, hogy egyikük sem hagyta el közben a szobát, csak ők maguk állítják...

— Azt akarod mondani, hogy mindhárman...

Lucia belesápnadt abba, amit nem mondott ki.

— Azt. Valószínűtlen, de nem lehetetlen.

— Well, bármit mondasz is, én azt állítom, hogy lehetetlen.

— Jól van, fiam, ne beszélj! Folytatom. Amint én látom, jelenleg öt különböző lehetőségünk van. Le is írom.

Zsebkönyvéből fészta papírt tépett ki és jegyezni kezdett, miközben Lucia nézte, mit ír.

LEHETŐSÉGEK:

Az emeleten levők.

1. A gyilkosságot az emeleten levő személyek egyike követhette el, anélkül, hogy bárki más be lett volna avatva — 100%.

2. A gyilkosságot az emeleten levő személyek egyike követte el másnak, vagy másoknak a tudtával — 50%.

A földszinten levők.

3. A gyilkosságot a földszinten levő személyek egyike követte el két egyén tudtával — 25%.

Külső erő.

4. A gyilkosságot kívülről behatoló egyén követte el, aki úgy távozott el, hogy a bentlevők közül senki sem tudott róla — 0%.

(Folyt. köv.)

Belgrád, jan. 5. Újév napján Jugoszláviában nagyszabású és páratlan vakmerőséggel végrehajtott postarablás történt. — Amikor a Belgrádból Zágrábba induló gyorsvonat már indulásra készen állott, a mozgópostás kocsiában megjelent egy postatiszti egyenruhát viselő egyén és közölte a mozgópostással, hogy Zimonyban levelet fognak neki átadni, amely számára utasításokat tartalmaz majd. A zimonyi pályaudvaron

egy rendőr adta át a bejelentett levelet. A levélben a zimonyi postafőnök a belgrádi postaigazgatóság telefoni utasítására való hivatkozással meghagyja a mozgópostásnak, hogy Ruma állomáson két postazsákot, amelynek számát is közölte a levél, adjon le. Ruman a két postazsákot egy altiszti egyenruhát viselő férfi vette át. Zágrábban kiderült, hogy az egész intézkedésről

nem tudnak semmit. Az egyik zsákban kétszáz ezer dinár értékű készpénz volt, a másik pedig két és fél milliárd értékű értékpapírt tartalmazott, amelyet a belgrádi jugoszláv nemzeti bank küldött egy laibachi bank címére. A megindult nyomozás során tegnap Ruma közelében megtalálták a két kifosztott postazsákot és a rendőri egyenruhát, amelyet a rablók egyike viselt.

Kétmillió csehkorona kártérítés a jegyesség felbontásaért

Prágából jelentik: Szenzációs társadalmi botrány foglalkoztatja a csehszlovák fővárost. A botrány középpontjában egy neves és szép prágai színésznő és egy dúsgazdag francia gyáros állanak.

Lili Last prágai színésznőt egyik parádés fellépésében látta meg először Franz Bauchbar dúsgazdag párisi gyáros. Anynyira megtetszett neki a rendkívül csinos színésznő, hogy a felvonásközben felrohant öltö-

zőjébe, bemutatkozott és több autórakomány virágot hozatott a zinházba. A színésznő és a gyáros között szenvedélyes szerelem fejlődött ki, amelynek eljegyzés lett a vége. A színésznő az eljegyzés után kijelentette, hogy elhagyja a színészi pályát, miután a vőlegénye így kívánja.

Most, közvetlen az esküvő előtt, nemvárt fordulat állott be. A dúsgazdag gyáros felbontotta az eljegyzést. A színész-

nő erre ügyvédje útján felszólította a gyarost, hogy a felbontott eljegyzés miatt 2 millió koronával kártalanítsa. A francia gyáros ügyvédje kategorikusan elutasította a színésznő kívánságát és így a bíróság elé került az ügy. Csehszlovákia egész közvéleménye feszült érdeklődéssel figyeli a pikantériákban bővelkedő szerelmi történet további fejleményeit.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cím a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél
smét megkezdte a nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. **80 lei**
lap csak

ugyanaz, ami a kirakataiban látható. Kerem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurenciától.
Str. A exandri **4.**

ÁLLÁS

Oșorheiu és fughiu községe (Oradea mellett) részére megbízható lapárust keresünk jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Saját műhellyel bíró lakatos nak akkord-munkát vidékre is kiadnák. Berkovičs, Oradea Str. Xenopol No. 5/a. 5357

Zsidó jól főző szakácsnő k keresik családhoz felvétetik. Parcul Eminescu 34-a. Friedmann. 34

Keresek kétagy családhoz megbízható, középkorú mindezt jó bizonyítványokkal. Jelentkezés 9—11-ig, 3—5-ig és 8—9-ig. Dr. Edelmann Menyhértné, Str. Vlahuța (Sz. János ucca) 23. 49

Jó jövedelemmel megbízható ügyes lapárusitokat felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bejárónő jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Salamon Str. Matei Corvin 10. 30

VÉTEL-ELADÁS

Hideg földben termelt, tehát nem melegágyban, vagy pincében csírázott **UJ BURGONYA** nagyban és kicsinyben kapható Nagyvárad, Str. Franca (Francia-sor) 12. Naponta délelőtt 10 óráig. Kellően elkészítve nagyon tápláló! A termésből mintát kapott a várad állami vegyvizsgáló hivatal is. Az általa kiadott 1432—937. sz. bizonyítvány szerint úgy külsőleg, mint belsőleg teljesen egészséges.

Cukrászoknak tortalap papírtálca, mignon papírok, papír szalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Staniol, színes selyem, krepp és tafett-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papírkereskedésben. Piata Mihai Viteazul 4. (Nagypiac)

KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondog 20 lejért és bármilyen bajában segíteni tudok. Str. Moldova 58-a Oradea. 5099

Északafrikában 5 fok hideg van

London, jan. 5. Csáknem a egész világon kemény hideg időjárás uralkodik. A fagyhulám olyan erős, hogy az észak-afrikai partvidéken — 5 fok alá zuhant a hőmérséklet, amire eddig még nem volt példa.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUKAREST: 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofon. 13.25: Sport hírek adása. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofon-lemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszórú anyag. 19.15 Vidám zene. 19.55 Felolvasás. 20.10—24.40 Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok, közvetítés az Operaházból. Felvonás közben hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákféltóra. 18.10 A rádió szalonzenekara. 19 Nagy Lajos csevegése. 19.30 Hanglemezek. 20.55 Az Operaház előadásának közvetítése: Walkür. 22 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. Majd: Cigányzene. 24 Hírek angol nyelven. 24.35 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA